

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 142/09-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júna 2009 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Jána Lubyho a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti obchodnej spoločnosti W., a. s., P., zastúpenej advokátkou Mgr. M. M., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 64 Cb 121/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 64 Cb 317/2006), za účasti Okresného súdu Banská Bystrica, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti W., a. s., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 64 Cb 121/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 64 Cb 317/2006) p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Banská Bystrica p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 64 Cb 121/2008 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Obchodnej spoločnosti W., a. s., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 2 500 € [slovom dvetisícpäťsto eur (75 315 Sk)], ktoré jej j e Okresný súd Banská Bystrica p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Banská Bystrica j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti W., a. s., trovy konania v sume 278,56 € [slovom dvestosedemdesiatosem eur a päťdesiatšesť centov (8 391,89 Sk)] na účet... Advokátskej kancelárie I., s. r. o., K., zastúpenej advokátkou Mgr. M. M. – konateľkou, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. apríla 2009 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti W., a. s., P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou I., s. r. o., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 64 Cb 121/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 64 Cb 317/2006).

Zo sťažnosti vyplýva, že 27. decembra 2006 podala sťažovateľka okresnému súdu návrh na zabezpečenie dôkazu pred začatím konania, a to nariadením vyhotovenia znaleckého posudku. Znalecký posudok sa mal týkať zistenia rozsahu v'ád a poškodenia rôzneho zdravotníckeho tovaru, ktorý sa nachádzal v sklade sťažovateľky. Vec bola pôvodne okresným súdom vedená pod sp. zn. 64 Cb 317/2006.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza, že *„Dôvodom nášho návrhu na zabezpečenie dôkazu pred začatím konania bola skutočnosť, že tovar, ktorý bol navrhovateľovi dodaný zo strany účastníka v prvom rade a dovezený účastníkom v druhom rade vzhľadom na jeho poškodenie nemôže byť používaný, ale musí byť zlikvidovaný.*

Cieľom teda bolo zabezpečiť čo najskôr obhliadku tovaru za účelom ustálenia vád tovaru s následnou možnosťou pre navrhovateľa tovar zlikvidovať, nakoľko vzhľadom na rozsiahle množstvo tovaru, tento zaberal nie nepatrnú časť skladových priestorov navrhovateľa.

Od decembra roku 2006 do dnešného dňa okresný súd nezabezpečil navrhovaný dôkaz.

Prvý úkon vo veci bol zo strany okresného súdu vykonaný dňa 17. januára 2007, kedy nás vyzval na odstránenie vád nášho podania zo dňa 27. decembra 2006. Ďalšou výzvou zo dňa 29. novembra 2007 vyzval okresný súd účastníka v piatom rade na poskytnutie informácie o mieste, kde sa tovar nachádza. Výzva so žiadosťou o poskytnutie rovnakej informácie bola adresovaná nášmu právnenému zástupcovi listom zo dňa 10. decembra 2007. Ďalší úkon vykonal okresný súd 24. januára 2008, kedy postúpil vec Okresnému súdu Prešov. Nakoľko tento nesúhlasil s postúpením veci, rozhodoval o miestnej príslušnosti Krajský súd v Prešove, ktorý uznesením zo dňa 31. marca 2008 ustálil, že miestne príslušným na konanie je Okresný súd Banská Bystrica. Aj po tomto rozhodnutí ostal okresný súd naďalej nečinný. S dlhým časovým odstupom nám bola dňa 15. januára 2009 doručená výzva okresného súdu zo dňa 9. januára 2009 na označenie osôb vhodných na ustanovenie za opatrovníka účastníkom v druhom a treťom rade. Napokon až uznesením zo dňa 4. marca 2009 nariadil okresný súd znalecké dokazovanie a ustanovil znalca.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že okresný súd až po viac ako dvoch rokoch od začatia konania vykonal prvý relevantný úkon smerujúci k naplneniu zmyslu a účelu konania.“

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol takto:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené v konaní Okresného súdu Banská Bystrica vedenom pod sp. zn. 64 Cb 317/2006 a sp. zn. 64 Cb 121/2008.

Okresnému súdu Banská Bystrica sa prikazuje, aby vo veci sp. zn. 64 Cb 121/2008 konal bez zbytočných prieťahov.

Okresný súd Banská Bystrica je povinný zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 9 958 € a nahradiť sťažovateľovi trovy súdneho konania, všetko do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 142/09-13 z 23. apríla 2009 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti. Právna zástupkyňa sťažovateľky a predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení č. Spr 4014/2009 z 12. mája 2009, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 18. mája 2009, okrem chronologického prehľadu úkonov okresného súdu uviedol, že *„Pokial' sa týka aktuálneho stavu konania, spis sa bude doručovať znalcomi, za účelom vypracovania znaleckého posudku.*

Zákonná sudkyňa vo vyjadrení uvádza, že vo veci sú problémy s doručovaním zásielok do cudziny pre odporcov 1) A., 2) M. a 3) R., ktorým boli zásielky súdu odosielané dňa 29. 01. 2008. Doručenky súdu vrátené neboli a reklamačné konanie vo veci nedoručenia zásielok, nie je vo vzťahu k účastníkovi 2) a k účastníkovi 3) do dnešného dňa ukončené. Oznámenie o ukončení reklamačného konania vo vzťahu k účastníkovi 1) bolo súdu doručené 24. 10. 2008. Dňa 04. 03. 2009 bolo vo veci vydané uznesenie č. k. 64 Cb 121/2008-117, ktorým bolo nariadené znalecké dokazovanie za účelom zabezpečenia dôkazu.

Kedže sa jedná o sporovú vec, v ktorej sú účastníci konania cudzí štátni občania, korešpondencia medzi nimi a súdom si vyžaduje nemalý časový priestor.“

Právna zástupkyňa sťažovateľky v stanovisku z 25. mája 2009, ktorým reagovala na

vyjadrenie predsedu okresného súdu z 12. mája 2009, uviedla:

„K predloženému vyjadreniu predsedu Okresného súdu Banská Bystrica nepovažujeme za potrebné sa vyjadrovať, nakoľko so skutočnosťami uvádzanými vo vyjadrení sme sa vysporiadali už v nami podanej ústavnej sťažnosti.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 64 Cb 121/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 64 Cb 317/2006).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby

v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd zistil, že predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky na zabezpečenie dôkazu podľa § 78 OSP. Ďalšími účastníkmi konania sú A. (ďalej len „odporca 1“), M. (ďalej len „odporca 2“), R. (ďalej len „odporca 3“), U., a. s. (ďalej len „odporca 4“), T., s. r. o. (ďalej len „odporca 5“). Ústavný súd vychádzajúc z obsahu preskúmaného na vec sa vzťahujúceho písomného materiálu a zisteného priebehu konania konštatuje, že doterajšia dĺžka konania nie je ovplyvnená právnou a ani faktickou náročnosťou (zložitnosťou) veci. Úlohou súdu v konaniach o zabezpečenie dôkazu podľa § 78 OSP je len posúdiť, či je tu predpoklad „obavy“, že neskoršie dôkaz nebude možno vykonať vôbec alebo len s veľkými ťažkosťami (§ 78 ods. 1 OSP), a teda či je nutné pristúpiť k zabezpečeniu dôkazu. V prípade, že súd dospeje k záveru, že je tu predpoklad „obavy“, nariadi zabezpečenie dôkazu. Priebeh napadnutého konania teda nemožno pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní

o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd konštatuje, že z analýzy spisovej dokumentácie nezistil žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné doterajšiu neprímeranú dĺžku napadnutého konania pripísať na ťarchu správania sťažovateľky.

Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu.

Z predloženého spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 64 Cb 121/2008 (pôvodne vedeného pod sp. zn. 64 Cb 317/2006) ústavný súd zistil, že sťažovateľka v pozícii navrhovateľky podala 27. decembra 2006 okresnému súdu návrh na zabezpečenie dôkazu. Vec bola pôvodne okresným súdom vedená pod sp. zn. 64 Cb 317/2006. Sťažovateľka sa návrhom domáhala zabezpečenia dôkazu nariadením vyhotovenia znaleckého posudku na 556 kartónových krabíc zdravotníckych výrobkov, jednorazových injekčných striekačiek, ihliel, inzulínových ihliel, kanýl (ďalej len „tovar“). Svoj návrh odôvodnila tým, že kúpila tovar od odporcu 1. Predmetný tovar ním bol odoslaný loďou. Prepravu uskutočňoval odporca 2. Tovar bol poistený u odporcu 3. Tovar bol dopravený do Bratislavy. Medzičasom sťažovateľka predala tovar odporcovi 5. Následne bol tovar 31. októbra 2006 presunutý z Bratislavy do Banskej Bystrice, kde ho prevzal odporca 5. Sťažovateľke bola 2. novembra 2006 doručená reklamácia od odporcu 5. Odporca 5 namietal, že tovar je poškodený, jeho hygienická nezávadnosť je spochybnená, a je teda nepoužiteľný. Ohliadkou na mieste samom sťažovateľka zistila, že tovar bol vlhký a zašpinený. Sťažovateľka nedokáže ustáliť, či tovar bol odovzdaný na prepravu v dobrej kvalite a či k poškodeniu došlo počas prepravy. Povinnosť správne zabaliť a uložiť tovar pred prepravou mal odporca 1. V prípade, že túto povinnosť porušil, prichádza do úvahy zodpovednosť odporcu 1 ako predávajúceho. V prípade, že k poškodeniu tovaru došlo okolnosťami majúcimi pôvod v doprave, zodpovednosť za škodu spôsobenú na zásielke nesie dopravca. Odporca 1 a 2 svoju zodpovednosť odmietajú. Sťažovateľka v návrhu uvádza, že *„Tovar vzhľadom na jeho poškodenie nemôže byť používaný, ale musí byť zlikvidovaný. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné navrhované zabezpečenie dôkazu. Zároveň*

znaleckým posudkom vymedzená existencia väd a poškodení tovaru sa môže stať tiež podkladom pre prípadné mimosúdne vyriešenie vzniknutej situácie.“. Sťažovateľka v návrhu presne formulovala otázky, ktoré treba položiť znalcomi.

Okresný súd prípisom zo 14. januára 2007 vyzval sťažovateľku na doplnenie jej návrhu z 27. decembra 2006. Sťažovateľka odpovedala okresnému súdu na jeho výzvu podaním doručeným okresnému súdu 1. februára 2007. Prípisom z 24. januára 2008 okresný súd postúpil vec Okresnému súdu Prešov ako súdu príslušnému na konanie vo veci, keďže tovar sa v dôsledku reklamácie odporcu 5 a vrátenia tovaru nachádza v sídle sťažovateľky. Prípisom z 18. februára 2008 Okresný súd Prešov vyslovil nesúhlas s postúpením veci a predložil vec v zmysle § 105 ods. 3 OSP na rozhodnutie Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“). Uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Ncb 1/2008 z 31. marca 2008 bolo rozhodnuté, že miestne príslušným na konanie vo veci je okresný súd. Po vrátení spisu bola veci pridelená 20. mája 2008 nová spisová značka 64 Cb 121/2008, pod ktorou je vedené až dosiaľ.

Keďže sa nevrátili doručenky od odporcov 1, 2 a 3 týkajúce sa doručenia uznesenia krajského súdu z 31. marca 2008, okresný súd inicioval v preskúmanej veci reklamačné konanie na Slovenskej pošte. Uznesením okresného súdu sp. zn. 64 Cb 121/2008 z 19. februára 2009 bol ustanovený v zmysle § 29 ods. 3 OSP opatrovník odporcom 2 a 3 a následne uznesením okresného súdu sp. zn. 64 Cb 121/2008 zo 4. marca 2009 bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia farmácie. Znalcomi bolo uložené vypracovať znalecký posudok do 60 dní od prevzatia súdnych dokumentov. Uznesením okresného súdu sp. zn. 64 Cb 121/2008 z 21. apríla 2009 bol ustanovený v zmysle § 29 ods. 3 OSP opatrovník odporcovi 1.

Ústavný súd na základe svojich zistení konštatoval, že okresný súd bol v období od 1. februára 2007, keď bola okresnému súdu doručená odpoveď sťažovateľky na výzvu okresného súdu na doplnenie návrhu, až do 24. januára 2008, keď postúpil vec Okresnému súdu Prešov, ktorý by mal podľa jeho názoru ako príslušný vo veci konať, bez ospravedliteľného dôvodu nečinný. Rozhodnutie okresného súdu o postúpení veci

Okresnému súdu Prešov sa v kontexte s následným uznesením krajského súdu z 31. marca 2008, ktorým krajský súd rozhodol, že miestne príslušným na konanie vo veci sťažovateľky je okresný súd, ukázalo ako nesprávne, pričom ústavný súd ho pripísal na vrub nesústredenej a neefektívnej činnosti okresného súdu. V dôsledku tohto nesprávneho rozhodnutia okresný súd ani v období od 24. februára 2008 až do 19. februára 2009 nevykonával vo veci žiadny procesný úkon, ktorý by v konkrétnych okolnostiach veci bolo možné hodnotiť ako procesný úkon efektívne smerujúci k právoplatnému skončeniu veci. Až postup okresného súdu po 19. februári 2009 ústavný súd zhodnotil ako taký, ktorý efektívne smeruje k právoplatnému skončeniu veci.

V nadväznosti na svoje zistenia ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že účelom konania o návrhu na zabezpečenie dôkazu v prípade, že súd dôjde k záveru o existencii „obavy“, že neskoršie dôkaz nebude možno vykonať vôbec alebo len s veľkými ťažkosťami, je rýchly zákrok (postup) súdu smerujúci k zabezpečeniu ohrozeného dôkazu. Za rýchly zákrok (postup) súdu smerujúci k zabezpečeniu ohrozeného dôkazu nemožno považovať dobu, ktorá predstavuje mesiace, dokonca roky. Nedostatočne rýchly postup súdu v konaní podľa § 78 OSP môže viesť k zmareniu účelu tohto konania a je v rozpore so základným významom, zmyslom tohto konania. Požiadavku na rýchlosť konania o návrhu na zabezpečenie dôkazu možno vyvodiť aj zo systémového zaradenia tohto konania v štruktúre Občianskeho súdneho poriadku, keďže toto konanie je umiestnené v druhej hlave Občianskeho súdneho poriadku označenej ako „Predbežné opatrenia a zabezpečenie dôkazu“.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd rozhodol, že z dôvodu neodôvodnenej nečinnosti (v trvaní 11 mesiacov), ako aj z dôvodu následnej neefektívnej činnosti okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zároveň prikázal, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prieťahov.

K námietke predsedu okresného súdu, že „... *Keďže sa jedná o sporovú vec, v ktorej sú účastníci konania cudzí štátni občania, korešpondencia medzi nimi a súdom si vyžaduje*

nemalý časový priestor“, považoval ústavný súd za potrebné uviesť, že na strane odporcov 1, 2 a 3 nejde o cudzích štátnych občanov, ale o zahraničné právnické osoby so sídlom mimo územia Slovenskej republiky (§ 21 ods. 2 Obchodného zákonníka). Na riešenie ťažkostí súvisiacich s doručovaním písomností týmto právnickým osobám v súdnom konaní slúži § 29 ods. 3 OSP, v zmysle ktorého súd môže ustanoviť opatrovníka aj účastníkovi, ktorý je právnickou osobou, ak jej nemožno doručiť písomnosť na adresu sídla uvedeného v obchodnom registri alebo v inom registri a jej iná adresa nie je súdu známa; ak sa nepodarilo doručiť písomnosť na jej známu adresu v cudzine. Okresný súd postup podľa § 29 ods. 3 OSP vo vzťahu k odporcom 1, 2 a 3 aj využil, avšak až v roku 2009.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia tohto základného práva, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Keďže ústavný súd rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného

zadosťučinenia. Sťažovateľka žiadala, aby jej bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 9 958 €, poukazujúc najmä na to, že „Z dôvodu nečinnosti súdu, ktorý do dnešného dňa nebol schopný poskytnúť našej spoločnosti účinnú ochranu, sme boli nútení zabezpečiť si znalecký posudok mimo súdneho konania, aby sme mali vady tovaru zdokumentované aspoň týmto spôsobom. Tento postup však bol zo strany našej spoločnosti len náhradný, nakoľko výsledky znaleckého dokazovania aj keď nezávislého znalca, ale ktorého sme si objednali sami, môžu byť zo strany odporcov spochybňované.

Druhým dôvodom podania návrhu na zabezpečenie dôkazu bola skutočnosť, že ide o pomerne značné množstvo tovaru (556 kartónových krabíc zdravotníckych výrobkov) zaberajúce skladové kapacity našej spoločnosti, pre ktorú je disponovanie voľnými skladovými priestormi pri výkone našej podnikateľskej činnosti nevyhnutné, nakoľko naša spoločnosť podniká v oblasti veľkodistribúcie liekov a zdravotníckych pomôcok. Pre našu spoločnosť je tak neakceptovateľné, aby z dôvodu nečinnosti súdu musela nepoužiteľný tovar skladovať vyše dvoch rokov.“.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým dĺžku obdobia, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom, správanie sťažovateľky ako účastníčky konania a povahu prerokovanej veci, ktorá je predmetom posudzovaného konania, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľke v sume 2 500 € (75 315 Sk) primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia advokátkou Mgr. M. M. – konateľkou Advokátskej kancelárie I., s. r. o., K. Ústavný súd pri priznaní úhrady trov konania vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 20 950 Sk (695,41 €),

keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2009. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 115,90 €, t. j. spolu 231,80 €, pričom celkovú úhradu trov konania po zarátaní 19 % dane z pridanej hodnoty (osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty zo 7. januára 2005) v sume 44,04 € a režijného paušálu dvakrát po 6,95 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) vyčíslil v sume 289,74 €. Priznanú úhradu konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2009